

การสอบสวนบาดเจ็บ : กรณีรถทัวร์โดยสารสายกรุงเทพฯ-สงขลาพลิกคว่ำ
หมู่ที่ 1 ตำบลปากแตร อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา วันที่ 22 พฤศจิกายน 2549

นพ.บุญชัย ภูมิบ่อพลับ¹ นันทพร กลิ่นจันทร์¹ เอมอร ไชยมงคล¹ พิตรียะห์ สาและ¹ นพ.พงศ์ธร ชาติพิทักษ์²
พญ.นงนุช มารินทร์² บวรวรรณ ดิเรกโกศ² อัจจิมา พรรณนา³ ศรัณญา รัชย์แสงมงคล³ ชาอุดี สระวี⁴
1. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา 2. สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา 4. หน่วยสืบสวนอุบัติเหตุการขนส่งและจราจร ภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 กลุ่มระบาดวิทยา สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 สงขลา ได้รับแจ้งจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ว่าวันที่ 22 พฤศจิกายน 2549 เวลาประมาณ 05.30 น. เกิดอุบัติเหตุรถทัวร์โดยสารกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ พลิกคว่ำที่บ้านพังยายเล่า หมู่ที่ 7 ตำบลระโนด อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา มีผู้บาดเจ็บมารับการรักษาที่โรงพยาบาลระโนด จำนวน 17 ราย จึงได้ดำเนินการสอบสวนการบาดเจ็บฯ ร่วมกับสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา และหน่วยสืบสวนอุบัติเหตุจากการขนส่ง และจราจร ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในวันที่ 28-29 พฤศจิกายน 2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนาของการบาดเจ็บจากการจราจร หาสาเหตุของการเกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิต หาปัจจัยในการสนับสนุนการป้องกัน และควบคุมการบาดเจ็บจากการจราจรในครั้งนี้

โดยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลย้อนหลังการเกิดอุบัติเหตุรถทัวร์จากแฟ้มประวัติของโรงพยาบาล ข้อมูลแผนผังที่เกิดเหตุจากการบันทึกของตำรวจ แขวงทางหลวง สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่หน่วยบริการแพทย์ฉุกเฉิน (EMS) โรงพยาบาลระโนด แพทย์ผู้ทำการรักษา ผู้ประสบอุบัติเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของคดี ชาวบ้านที่อาศัยในบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุ และเจ้าของรถตู้โดยสาร การศึกษาด้านยานพาหนะตรวจสอบสถานที่ วัตถุประสงค์เกิดเหตุ และถ่ายภาพสภาพรถคันที่เกิดอุบัติเหตุ

การศึกษา พบว่า รถทัวร์โดยสารวิ่งออกจากสถานีขนส่งสายใต้ กรุงเทพฯ ถึงบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุอำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ด้วยความเร็วระหว่าง 95-116 กิโลเมตร/ชั่วโมง มีคนเดินบนถนนในระยะกระชั้นชิด จึงมีการหักหลบคนเดินเท้า จนทำให้รถเสียการทรงตัว พลิกคว่ำไกลจากถนนไปบนไหล่ทางส่วนท้ายไปกระทัดต้นไม้ต้นที่ 1 ไกลไปกระทัด และหยุดที่ต้นไม้ต้นที่ 2 เป็นเหตุให้หลังคารถยุบลงมีผู้โดยสารติดในรถ 4 คน และเสียชีวิตในเวลาต่อมา 1 คน รวมมีผู้เสียชีวิต 2 ราย คือ คนเดินเท้า 1 ราย ผู้โดยสาร 1 ราย รวมผู้บาดเจ็บทั้งหมด 18 ราย ได้รับการดูแลเบื้องต้นและสามารถกลับบ้านได้ 7 ราย และ มีผู้บาดเจ็บที่ได้อนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 9 ราย

สรุปการเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ จากการใช้ถนนของคนเดินเท้าที่มีการเดินบนถนนในระยะกระชั้นชิด ประกอบกับการตัดสินใจหักหลบอย่างรวดเร็ว ในขณะที่รถวิ่งด้วยความเร็วเกินกว่าอัตราที่กำหนด ทำให้รถเสียการทรงตัว พฤติกรรมการไม่คาดเข็มขัดนิรภัยของผู้โดยสาร ทำให้เกิดการบาดเจ็บที่รุนแรงขึ้นเมื่อมีการเหวี่ยงตัวอย่างรุนแรง จากการตกจากที่นั่ง การกระทัดกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในรถ สภาพข้างทางที่มี

ต้นไม้ใหญ่ เบาะนั่งในรถที่หลุด และโครงหลังคาของรถ เป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการบาดเจ็บที่รุนแรง เมื่อรถเสียการทรงตัวพลิกไถลหลุดออกนอกถนนทำให้กระทบกับต้นไม้ เบาะนั่งที่หลุด และการยุบตัวของโครงหลังคา มีการเสียชีวิตของผู้โดยสาร 1 ราย ซึ่งควรมีมาตรการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ถนน การวางสิ่งของ ขยายของบริเวณไหล่ทาง การติดตั้งมีป้ายบอกถึงแหล่งชุมชน การควบคุมความเร็วในแหล่งชุมชน การบังคับใช้เข็มขัดนิรภัยในรถโดยสาร การตรวจสอบสภาพยานยนต์ การยึดรั้งที่นั่งผู้โดยสารกับพื้นรถ สภาพยางรถ สภาพโครงสร้างหลังคารถ

รูปจำลองสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

